

Civiljogászok Vitatársaságának ülése.

Dr. Kende Ernő előadása: Fő a struktúra!

A Civiljogászok Vitatársasága április hó 1-én 7/7 órai kezdettel és április 2-án reggel 3/3 órai végzetel vitailést tartott dr. Székely Lajos, majd dr. Beck Salamon, majd dr. Székely Lajos, majd dr. Beck Salamon elnöklésével.

Dr. Székely Lajos elnöki megnyitója.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A mi szerény, de végtelenül illusztris társaságunk tudományművelő gyárában ma újra megindulnak a kazánok, jeléül annak, hogy a dolgoz munkások fürge szénlapátolás után begyujtottak. Abban az eszményi légkörben, amelyre önfeljesztő munkánkkal felküzdöttük magunkat, a legmagasztosabb jogi gondolatok fakadnak, virulnak, virágoznak és viszont. A belterjes szellemi termelés csucsain hömpölygő munka eredménye társaságunk mérlegében mutatkozik. Az a szellemi osztalék, amelyet a mi részvényeseinknek juttatunk, valóban megfelel a magyar közgazdaság és az érték-papírpiac mai magas színvonalának.

Boldog vagyok, hogy előlegezhetem a mai nappal reánk váró gazdagodást, amelynek már nem is kívánok tovább utjában állani, és átadom a szót ülésünk mélyen tisztelt előadójának, kérve őt, hogy magasan szántó és mély röptű szellemi kincses bányájának nemes fémanyagával gazdagítson minket.

Dr. Kende Ernő egyszerű, népies, falusias zamatu előadómódban „Fő a struktúra!” címen tartotta meg mélyrenyuló előadását. Rövid történelmi visszapillantással kezdte és utalt a trójai falóra, Damokles kardjára, Kolombus tojásaira és a nyugati kultúra hanyatlására. A hallgatóság izgatott megdöbbenésére megállapította, hogy mindig volt jogi struktúra és gazdasági struktúra, sőt a struktúra előbb volt, mint a jog és reámutatott arra, hogy idevágó kutatásai bizonyíthatják, miszerint olyan kor nem volt, amelyben struktúra bőségesen ne lett volna. Struktúra nélkül nincs élet és nincs Kende Ernő! Szerencsétlen időkben élt elődeink legnagyobb tudományos vesztesége az volt, hogy nem tudták, miszerint nekik is van struktúrájuk. Az előadás éjfélutáni második félidejében a hallgatóság növekvő csodálkozása és megrendülése közepette megállapította, hogy a jog a gazdasági élet függvénye. A jog különben is a statico-materialistico-naturalistico-primitivistico-dualisticus korszakból mindinkább a dinamistico-idealistico-bolsevistico-fascistico-monisticus korszak felé halad. Álláspontja igazolására az Est „Az öngyilkosságok ijesztő emelkedése” és a Pester Lloyd „A csikágói gyapot-tőzsde árfolyamai” című cikkeit idézte, végül a késő éjszakai órákra való tekintettel több kísértetet is idézett. Előadása végén teljes végkimerülésben arra az eredményre jutott, hogy a joggal nem érdemes foglalkozni, ő is a jog minden problémájával csak a struktúra miatt foglalkozott.

Az első felszólaló *Medvigy Gábor* a következőket mondotta:

„Ha az ezeréves történelem sorozatosan ujuló viharait diadalmasan álló eleinkről szemünket a jelen sötétén sivár korszaka felé fordítjuk, reszketővé válik a hangunk, mert a jövőnk sorsáért aggodó, lélekből fakad. Látna a rendeletek, jogszabályok egyre duzzadó tengerárját, amelynek — mint a klasszikus stílusnak — csak dagálya van, de az apály jelentkezni sehogysem akar. Vizionarius szemnek izzó lávaként tűnik ez fel, amelynek pusztító parazsa, életet ölő gyilkos hamuja, mindent befedéssel fenyeget és Nirvánává készül alakítani a mi egykor gyönyörű paradicsomunkat.

Mindezek alapján elboruló hangulatban csatára hívok fel mindenkit, aki hisz, aki fél a vatesi ihletettséggel megrajzolt szomorú végtől, hogy a reánk szakadó pusztaságban maradjon legalább fenn az intő kéz, amelyet fölemeltünk.“

Dr. Leopold Elemér, felszólalását azzal kezdi, hogy nem volt alkalma a mai napra kitűzött kérdést tanulmányozni és ezért kénytelen ex hasse a témával foglalkozni. Teljesen egyetért az előadóval, de álláspontja mégis homlokegyenest különbözik az övétől, amit főleg az újabb olasz iskola tanításaival támaszt alá. Ezek az elméleti kérdések — emeli ki — tulajdonképpen konfundamentumai a tételes jognak, amivel kapcsolatban utalt arra, hogy másodízben választották meg cenzorrá. Végül több perjogi és magánjogi vizsgai kérdésének ismertetésével bizonyította, hogy a jogeszmé alkonya nem lesz, hanem van.

Dr. Balla Ignác szerint a kérdés ellentétesen is megoldható, vagyis akként, hogy a gazdasági élet a jog függvénye, mert mindennek az ellenkezője is igaz. Ennek igazolására főképp a közadókezelési törvényből és a kincstári magánjogból hozott fel példákat. Az elméleti alapvetést illetően utal Rabi Akiba és Szent Ágoston tanításaira.

Ezután felszólalt *dr. Gál Dezső*: „A jog mint a gazdasági élet függvénye különösen a holtányilvánításhoz való viszonylatban tüntet fel érdekes jelenségeket, amely témáról pedig szerénység nélkül állíthatom, hogy az kizárólag az én jogterületem. Egyáltalán az egész magánjogot a holtányilvánításhoz való viszonylatból kell vizsgálni, a jogtudománnyal is főleg annak hatályosabb holtányilvánítása érdekében foglalkozom.

Egyidejűleg reámutatok a holtányilvánításról írt művemre, amelyet a Belügyminiszter úr Ónagyméltóága 216208/1930. II. aj. sz. körlevelében a községi jegyzők szorgos figyelmébe ajánlott.“

Most *dr. Vadász Béla* állott fel, mire az elnök a szót neki megadta. *Dr. Vadász Béla* azonban bejelentette, hogy tévedés forog fenn, mert ő nem hozzászólni akart, hanem ki akart menni és ezért állott fel.

Wolf Ernő Spenglerből és Dostojevskiből vett lóugrás szerint váltakozó idézetekkel mutatta ki, hogy az orosz áfium és amerikai maszlag, valamint a cenzorválasztás izgalmi mily jótékonyan befolyá-

solták jogi világnézetét. Óva int minden reformtól (és Reformszövetségétől), egyben hivatkozva arra, hogy IV. Henrik francia király azt kívánta, hogy minden francia fazekában egy tyukot főzzön, ezzel párhuzamosan vagy ellentétben — ami szerinte csak fokozat dolga — azt kívánja, hogy minden ügyvédnek legyen meg a tyukja — aki őt főzi. Visszafelé következtetve, az ősi írásmód logikája szerint, ez olyan ügyvédi jólétet jelent, hogy a szóbjövő társadalmi réteg számára az ügyvédség anyagi helyzeténél fogva kívánatos médium legyen. A jelszó szerinte itt is: in medias ingrediāmus res.

Végző konkluziója szerint: vissza kell térni a tiszta hűbéri jog elveihez, a középkori jogkönyvek szelleméhez, a talióhoz, a boszorkányégetéshez és Grünhut Árminhoz!

Weisz István keresetlen szavakkal kifejtette, hogy ha a föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta.

Vészi Máttyás utalt arra, hogy a felvetett probléma csak a tiszta kártérítés tanának metafizikai vetületében és a józan magyar ész fel-fogásában oldható meg. „A kérdés egyébként nem új — úgymond — részlötösön foglalkozunk vele a Nemzeti létfontartó és hernyógyűjtő ögylet jövő évi pályázatára bonyújtandó koszorus könyvöcskénkben. Mögkell említenem, hogy ép a minap voltam Hódmezővásárhelyön, ahol sok mindönről böszélgötve egy odaváló dörék magyar embörrrel Nagy Darabos Csimplolya Mátéval, hatökrös gazda és nököm szögröl végröl ösztálytársam, aki szöszerint a kövötközöket mondotta: „Az egyszerű magyar embör — nöbich — egyöböt sem tösz mint adöt fizöt. Létfönntartási jogait sem gyakorolhatja. Pedig ihaj fahaj más volna itt az élöt, ha a pénzömöt nem a finánkra költöném, hanöm mögvöhötném magamnak a „Julia November nagyanyja“ címü törté-nöلمي rögenyt.“!

Maurus Deutsch a wieni kartársak üdvözetét hozza, és felkéri az összes felszólalókat, hogy előadásukat Bécsben — in der alten gmütlichen Kaiserstadt — is tartsák meg. A magyar és osztrák jog — úgymond — sokban hasonló, még többen azonban punkt verkehr. Reámutat azokra a jogintézményekre, amelyeket az osztrák ügyvédnek a magyar jogból tudni kell, így főleg Werböczy Hármaskönyvére, a nemesek özvegyi jogára, a Ribáry-féle helyettesi névsorra és Király Ferencre. Felszólalását a Goethék és Göringek ékes nyelvén fejezte be:

„Rechtsgenossen! Österreichish-ungarische Schwesterei: kann sein — vielleicht. Gegenseitig ganz bestimmt das magyarisch und österreichisch Jogászen und Advokaten in höchste Liebelei auf einander geflammt. Auslehre mein Pokal auf endgültige Grenze des Menschenlebens des löblichen Schutzbund der Zivilisierten Jogászen! Verbeuge die Fahne der Anerkennung, im Namen des Internationalen Anwaltsblattes, der Wiener Gerichtsdolmetsche und Dolmetschgerichte, Wiener Werkstätte, Wiener Walzer und Wiener Schnitzel, in Abgeordentschaft des „Tiroler Landesverband der Advokaten und

"Biziklysten gegen Abkämpf des Heufiebers, Hühneraugen und Massenmörderei", endlich im Namen der Gesamtmonarchie und Marcus Etitnger! Heil! Heil! Heil!"

Ribáry Géza rövid annagrammás versben szólalt fel, amelyek kezdőbetűi „az ügyvédi szolidaritás jegyében” jelmondatot adták. Az előadó álláspontja ellen a racionalizáció elve alapján intézett támadást. Szerinte a jogot és gazdaságot egynek kell tekinteni, amikor is a terméketlen elméleti viták megszűnnek és a két fogalom nem mint ok és okozat kapcsolata fog egymásmellett állni, hanem mint racionalizált egységazonosság. Ennek folytán a) megszűnnek azok a viták, amelyek a jövőben sok gondolkodó idejét e probléma kutatása folytán lefoglalják és b) ezáltal más gyakorlati kérdésekben — önműködő bélyegnyaló, vizisikló közlekedés létesítés a központi járásbíró és törvényszék között, a magánjogi törvénykönyv javaslatának kartoték rendszerben való feldolgozása stb. — is könnyebben volna eredmény produkálható. Célul tüzendő ki a gondolkodás racionalizálása, amelyre vonatkozó iratmintákat már meg is szerkesztette és amelyeket az Ügyvédi Közlöny legközelebbi számában fog ismertetni.

Ribáry Géza felszólalását racionalizált, vagyis olyan taps követte, amelyben a felszólalók egymásután és csak egyszer ütötték össze tenyerüket és nem össze-vissza valamennyi egyszerre, minél fogva ezen többszörösen ismétlődő egymásután folytán eléretett, hogy a taps, amely ilyenkor átlagosan 1—2 percig szokott tartani, most azonos erőfejtés mellett 4 egész 3 tizedpercig tartott.

Ha Ön gyenge

vagy teljesen járatlan a jogtudományban, úgy rendelje meg a Polgári Jogot, V., Akadémia-u. 3. szám alatt. Diszkrét cég nélküli levelezés. Főlépcsőházi be- és kijárat.

*

Ne dobja el használt pergátló kifogását, hanem hozza fel a Szerkesztőségbe. Két régiért egy újat ad Önnek a Polgári Jog.

*